Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

►**B** ►**C1** **ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 17ης Μαΐου 2011

για τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στην Πορτογαλία ◄

(2011/344/ΕΕ)

(ΕΕ L 159 της 17.6.2011, σ. 88)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Εκτελεστική απόφαση 2011/541/ΕΕ του Συμβουλίου της 2ας Σεπτεμβρίου 2011	L 240	8	16.9.2011
►**M2**	Εκτελεστική απόφαση 2011/683/ΕΕ του Συμβουλίου της 11ης Οκτωβρίου 2011	L 269	32	14.10.2011
►**M3**	Εκτελεστική απόφαση 2012/92/ΕΕ του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2011	L 46	40	17.2.2012
►**M4**	Εκτελεστική απόφαση 2012/224/ΕΕ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 2012	L 115	21	27.4.2012
►**M5**	Εκτελεστική απόφαση 2012/409/ΕΕ του Συμβουλίου της 10ης Ιουλίου 2012	L 192	12	20.7.2012
►**M6**	Εκτελεστική απόφαση 2012/658/ΕΕ του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2012	L 295	14	25.10.2012
►**M7**	Εκτελεστική απόφαση 2013/64/ΕΕ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012	L 26	30	26.1.2013

Διορθώνεται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ L 178 της 10.7.2012, σ. 15 (2011/344/ΕΕ)
►**C2** Διορθωτικό ΕΕ L 216 της 14.8.2012, σ. 3 (2012/92/ΕΕ)
►**C3** Διορθωτικό ΕΕ L 247 της 13.9.2012, σ. 17 (2012/92/ΕΕ)

▼B
▼C1

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Μαΐου 2011

για τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στην Πορτογαλία

▼B

(2011/344/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης ([1]), και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Πορτογαλία αντιμετώπισε πρόσφατα αυξημένες πιέσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές, δημιουργώντας αυξημένες ανησυχίες όσον αφορά τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών της. Πράγματι, η πρόσφατη κρίση είχε δραματικές επιπτώσεις και στα δημόσια οικονομικά, που οδήγησαν τελικά σε έντονη αύξηση των διαφορικών επιτοκίων των κρατικών ομολόγων. Εν μέσω διαδοχικών υποβαθμίσεων των πορτογαλικών ομολόγων από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης, η χώρα κατέστη αδύνατο να αναχρηματοδοτηθεί με επιτόκια συμβατά με τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα. Παράλληλα, ο τραπεζικός κλάδος, ο οποίος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξωτερική χρηματοδότηση, ιδίως μέσα στη ζώνη του ευρώ, ήταν όλο και περισσότερο αποκομμένος από τη χρηματοδότηση μέσω των αγορών.

(2) Λόγω της σοβαρής αυτής οικονομικής και χρηματοοικονομικής διατάραξης που προκλήθηκε από έκτακτες περιστάσεις τις οποίες δεν μπορούσε να ελέγξει η κυβέρνηση, η Πορτογαλία ζήτησε επίσημα, στις 7 Απριλίου 2011, χρηματοδοτική ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη το νόμισμα των οποίων είναι το ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), με σκοπό τη στήριξη ενός προγράμματος πολιτικής για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και την επάνοδο της οικονομίας σε διατηρήσιμα επίπεδα ανάπτυξης, καθώς και την εξασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Πορτογαλία, στη ζώνη του ευρώ και στην Ένωση. Στις 3 Μαΐου 2011, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και του κοινού κλιμακίου Επιτροπής/ΔΝΤ/ΕΚΤ σχετικά με εκτενές τριετές πρόγραμμα μέτρων πολιτικής για την περίοδο έως τα μέσα του 2014, που πρόκειται να περιληφθεί σε μνημόνιο οικονομικής και χρηματοοικονομικής πολιτικής («ΜΟΧΠ») και σε μνημόνιο κατανόησης επί ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής («ΜΚ»). Το εν λόγω πρόγραμμα μέτρων πολιτικής στηρίχθηκε από τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της αντιπολίτευσης.

([1]) ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

▼B

(3) Το σχέδιο προγράμματος οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής («πρόγραμμα») που υποβλήθηκε από την Πορτογαλία στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο αποσκοπεί στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς το κράτος και τον τραπεζικό κλάδο και στη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Προβλέπει εκτενείς δράσεις σε τρία μέτωπα: Πρώτον, εμπροσθοβαρείς και σε βάθος διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την τόνωση της δυνητικής ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (μέσω και της μείωσης της φορολογίας). Ειδικότερα, το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας, του δικαστικού συστήματος, των βιομηχανιών δικτύου και των κλάδων της κατοικίας και της παροχής υπηρεσιών, με σκοπό την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τη διευκόλυνση της οικονομικής προσαρμογής. Δεύτερον, αξιόπιστη και ισορροπημένη στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης, υποστηριζόμενη από διαρθρωτικά δημοσιονομικά μέτρα και καλύτερο δημοσιονομικό έλεγχο επί των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα («ΣΔΙΤ») και επί των κρατικών επιχειρήσεων («ΚΕ»), με στόχο να τεθεί ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ σε σταθερή πτωτική τροχιά μεσοπρόθεσμα. Οι αρχές δεσμεύονται να μειώσουν το έλλειμμα στο 3 % του ΑΕΠ έως το 2013. Τρίτον, στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό τομέα βασισμένη στην ανακεφαλαιοποίηση και στην απομόχλευση, με προσπάθειες για την προστασία του χρηματοοικονομικού τομέα έναντι άτακτης απομόχλευσης μέσω μηχανισμών της αγοράς υποστηριζόμενων από εφεδρικές διευκολύνσεις.

(4) Σύμφωνα με τις τρέχουσες προβολές της Επιτροπής για την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ (-1,2 % το 2011, -0,5 % το 2012, 2,5 % το 2013 και 3,9 % το 2014), οι δημοσιονομικοί στόχοι είναι συνεπείς με πορεία μείωσης του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ στα επίπεδα του 101,7 % το 2011, 107,4 % το 2012, 108,6 % το 2013 και 107,6 % το 2014. Συνεπώς, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ θα σταθεροποιηθεί το 2013 και θα τεθεί σε πτωτική τροχιά στη συνέχεια, εφόσον υπάρξει περαιτέρω πρόοδος στη μείωση του ελλείμματος. Η δυναμική του χρέους επηρεάζεται από διάφορες εκτός προϋπολογισμού πράξεις, οι οποίες αναμένεται ότι θα αυξήσουν τον δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ κατά 1,75 εκατοστιαίες μονάδες («ε.μ.») του ΑΕΠ το 2011 και κατά 0,75 ε.μ. του ΑΕΠ ετησίως μεταξύ 2012 και 2014. Στις πράξεις αυτές περιλαμβάνονται σημαντικές κτήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, κυρίως για πιθανή τραπεζική ανακεφαλαιοποίηση και χρηματοδότηση ΚΕ της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ ετησίως μεταξύ 2011 και 2014. Αφετέρου, τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση συνολικού ύψους περίπου 3 % του ΑΕΠ έως το έτος 2013 θα στηρίξουν τις προσπάθειες μείωσης του χρέους.

(5) Η εκτίμηση από την Επιτροπή, σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και μαζί με το ΔΝΤ, αναφέρει ότι η Πορτογαλία χρειάζεται να χρηματοδοτήσει συνολικό ποσό 78 δισεκατ. ευρώ (78 000 εκατ.) κατά την περίοδο από τον Ιούνιο του 2011 έως τα μέσα του 2014. Παρά τη σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή, το κενό χρηματοδότησης του κράτους μπορεί να ανέλθει σε 63 δισεκατ. ευρώ κατά το χρονικό διάστημα του προγράμματος. Αυτό υποθέτει έλλειψη πρόσβασης στην αγορά μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου χρέους έως το πρώτο εξάμηνο του 2013. Γίνεται η παραδοχή ότι η Πορτογαλία είναι σε θέση να αναχρηματοδοτήσει μέρος του υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου χρέους της, ενώ το πρόγραμμα προβλέπει επίσης χρηματοδοτικό ρυθμιστικό απόθεμα σε περίπτωση απρόσμενων αποκλίσεων από το βασικό χρηματοδοτικό σενάριο της Επιτροπής. Η Πορτογαλία ενθαρρύνεται να διατηρήσει και να προσαρμόσει τις δραστηριότητές της στη χρηματοοικονομική αγορά, με την επιδίωξη ανάπτυξης της πρόσβασης και της εμπιστοσύνης στην αγορά. Η στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό τομέα που

▼B

περιέχεται στο πρόγραμμα με σκοπό την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς το τραπεζικό σύστημα της Πορτογαλίας σε διατηρήσιμη βάση απαιτεί από τους τραπεζικούς ομίλους να φέρουν τον δείκτη των βασικών ιδίων κεφαλαίων τους κατηγορίας 1 στο 9 % έως το τέλος του 2011 και στο 10 % έως το τέλος του 2012 και στη συνέχεια να τον διατηρούν σε αυτά τα επίπεδα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει σχέδιο τραπεζικής στήριξης έως 12 δισεκατ. ευρώ για την παροχή των αναγκαίων κεφαλαίων, σε περίπτωση που δεν βρεθούν λύσεις στην αγορά. Οι πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες, όμως, ενδέχεται να είναι πολύ χαμηλότερες, ιδίως εάν βελτιωθούν σημαντικά οι συνθήκες στην αγορά και δεν προκύψουν σοβαρές απροσδόκητες ζημίες στις τράπεζες κατά το χρονικό διάστημα του προγράμματος.

(6) Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί μέσω συνεισφορών από εξωτερικές πηγές. Η ενίσχυση την οποία θα χορηγήσει η Ένωση στην Πορτογαλία μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των 52 δισεκατ. ευρώ στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης («ΕΜΧΣ») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 και από συνεισφορές του ευρωπαϊκού ταμείου χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Επιπλέον, η Πορτογαλία ζήτησε από το ΔΝΤ δάνειο ύψους 23 742 δισεκατ. ΕΤΔ (που ισοδυναμεί με 26 δισεκατ. ευρώ βάσει της ισοτιμίας στις 5 Μαΐου 2011) στο πλαίσιο διευρυμένου πιστοδοτικού μηχανισμού. Είναι αναγκαίο η στήριξη από τον ΕΜΧΣ να δοθεί υπό όρους και προϋποθέσεις παρόμοιους με αυτούς του ΔΝΤ. Η χρηματοδοτική ενίσχυση από μέρους της Ένωσης θα πρέπει να τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής.

(7) Το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τις οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζει η Πορτογαλία.

(8) Οι ειδικοί όροι οικονομικής πολιτικής που συμφωνούνται με την Πορτογαλία θα πρέπει να παρατίθενται σε μνημόνιο κατανόησης επί ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής («μνημόνιο κατανόησης»). Οι λεπτομερείς χρηματοοικονομικοί όροι θα πρέπει να καθοριστούν με συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης.

(9) Η Επιτροπή, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ, θα πρέπει να επαληθεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ότι πληρούνται οι όροι οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν την ενίσχυση, μέσω της πραγματοποίησης αποστολών και της υποβολής τακτικών εκθέσεων από τις πορτογαλικές αρχές.

(10) Καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει περαιτέρω συμβουλές πολιτικής και τεχνική συνδρομή σε συγκεκριμένους τομείς.

(11) Οι πράξεις των οποίων τη χρηματοδότηση βοηθά η χρηματοδοτική ενίσχυση από μέρους της Ένωσης θα πρέπει να συμβιβάζονται με τις πολιτικές της Ένωσης και να συμμορφώνονται με την ενωσιακή νομοθεσία. Οι παρεμβάσεις υπέρ χρηματοοικονομικών οργανισμών θα πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

(12) Η ενίσχυση θα πρέπει να παρασχεθεί με σκοπό τη στήριξη της επιτυχούς εφαρμογής του προγράμματος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

▼M2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Πορτογαλίας δάνειο ανώτατου ύψους 26 δισεκατ. ευρώ, μέγιστης μέσης ληκτότητας 12,5 ετών. Η προθεσμία εξόφλησης των επιμέρους δόσεων του δανείου μπορεί να ανέλθει σε 30 χρόνια κατ' ανώτατο όριο.

▼B

2. Η χρηματοδοτική ενίσχυση διατίθεται επί τρία έτη, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

▼M1

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική ενίσχυση στη διάθεση της Πορτογαλίας σε 14 δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Οι προθεσμίες λήξης των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης και της δεύτερης δόσης δύνανται να είναι μεγαλύτερες από τη μέγιστη μέση προθεσμία λήξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη μέση προθεσμία λήξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

▼B

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης και του μνημονίου κατανόησης. Περαιτέρω αποδεσμεύσεις στο πλαίσιο του δανείου προϋποθέτουν ευνοϊκή έκθεση από την Επιτροπή, σε διαβούλευση με την ΕΚΤ, της συμμόρφωσης της Πορτογαλίας προς τους γενικούς όρους οικονομικής πολιτικής, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση και στο μνημόνιο κατανόησης.

▼M2

5. Η Πορτογαλία καταβάλλει το κόστος χρηματοδότησης της Ένωσης για κάθε δόση.

▼B

6. Επιπλέον, τα έξοδα που αναφέρονται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 βαρύνουν την Πορτογαλία.

7. Επιτρέπεται η συνετή χρήση συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίου με ύψιστης πιστοληπτικής ποιότητας αντισυμβαλλομένους και η πρώιμη δανειοληψία, εφόσον απαιτείται για να χρηματοδοτηθεί το δάνειο.

8. Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση σχετικά με το μέγεθος και την αποδέσμευση περαιτέρω δόσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση σχετικά με το μέγεθος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 2

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται την ενίσχυση κατά τρόπο συνεπή προς τις δεσμεύσεις της Πορτογαλίας.

2. Η Επιτροπή, σε διαβούλευση με την ΕΚΤ, συμφωνεί με τις αρχές της Πορτογαλίας τους ειδικούς όρους οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν τη χρηματοδοτική ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3. Οι εν λόγω όροι καθορίζονται σε μνημόνιο κατανόησης που πρόκειται να υπογραφεί από την Επιτροπή και τις πορτογαλικές αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι λεπτομερείς χρηματοδοτικοί όροι καθορίζονται με συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης, η οποία συνάπτεται με την Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ, επαληθεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον τριμηνιαία) ότι πληρούνται οι όροι οικονομικής πολιτικής που συνοδεύουν την ενίσχυση και υποβάλλει έκθεση στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή πριν από την εκταμίευση κάθε δόσης. Για τον σκοπό αυτόν, οι πορτογαλικές αρχές συνεργάζονται πλήρως με την Επιτροπή και την ΕΚΤ και θέτουν στη διάθεσή τους όλες τις αναγκαίες πληροφορίες. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή τηρείται ενήμερη από την Επιτροπή σχετικά με την πιθανή αναχρηματοδότηση των δανειοληπτικών πράξεων ή τις αλλαγές στους χρηματοδοτικούς όρους.

▼B

4. Η Πορτογαλία θεσπίζει και εφαρμόζει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης για τη διασφάλιση της μακροχρηματοοικονομικής σταθερότητας, εφόσον απαιτηθούν τέτοιου είδους μέτρα κατά τη διάρκεια του προγράμματος ενίσχυσης. Οι πορτογαλικές αρχές διαβουλεύονται με την Επιτροπή και την ΕΚΤ πριν από την υιοθέτηση των εν λόγω πρόσθετων μέτρων.

Άρθρο 3

1. Με την παρούσα απόφαση εγκρίνεται το σχέδιο προγράμματος οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής («πρόγραμμα») που κατήρτισαν οι πορτογαλικές αρχές.

2. Η εκταμίευση κάθε περαιτέρω δόσης μετά την πρώτη πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της ικανοποιητικής εκτέλεσης του προγράμματος και, ειδικότερα, των ειδικών όρων οικονομικής πολιτικής που καθορίζονται στο μνημόνιο κατανόησης. Σε αυτούς συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που προβλέπονται στις παραγράφους 4 έως 8 του παρόντος άρθρου.

▼M6

3. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 5,9 % του ΑΕΠ το 2011, το 5,0 % το 2012, το 4,5 % του ΑΕΠ το 2013 και το 2,5 % του ΑΕΠ το 2014, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες απαιτήσεις της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Για τον υπολογισμό αυτού του ελλείμματος δεν λαμβάνεται υπόψη το πιθανό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης του τραπεζικού κλάδου στο πλαίσιο της στρατηγικής της πορτογαλικής κυβέρνησης για τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Η εξυγίανση επιτυγχάνεται με υψηλής ποιότητας μόνιμα μέτρα και με την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της εξυγίανσης στις ευάλωτες ομάδες.

4. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα μέτρα που προσδιορίζονται κατωτέρω στις παραγράφους 5 έως 8 πριν από τα τέλη του αναφερόμενου έτους. Οι ακριβείς προθεσμίες για την περίοδο 2011-2014 καθορίζονται στο Μνημόνιο Συνεννόησης. Η Πορτογαλία οφείλει να είναι σε ετοιμότητα να λάβει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης για τη μείωση του ελλείμματος κάτω του 3 % του ΑΕΠ έως το 2014, εάν υπάρξουν αποκλίσεις από τους στόχους.

▼B

5. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα πριν από το τέλος του 2011, σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου κατανόησης:

▼M3

α) ο στόχος του δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2011 επιτυγχάνεται με έκτακτο μέτρο. Τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία ως αποτέλεσμα της μεταφοράς των συνταξιοδοτικών ταμείων των τραπεζών στο κρατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης δεν χρησιμοποιούνται κατά τρόπο επιζήμιο για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Πορτογαλίας·

β) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπονται από το νέο νόμο για το δημοσιονομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και της ίδρυσης ανεξάρτητου δημοσιονομικού συμβουλίου. Ενισχύονται σημαντικά τα δημοσιονομικά πλαίσια σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ευθυγραμμίζοντας ειδικότερα τους αντίστοιχους νόμους χρηματοδότησης προς τους όρους του νόμου για το δημοσιονομικό πλαίσιο. Η Πορτογαλία ενισχύει περαιτέρω την ενημέρωση και παρακολούθηση των δημοσίων οικονομικών και ενισχύει τους κανόνες και τις

▼M3

διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η πορτογαλική κυβέρνηση καταρτίζει στρατηγική για την επικύρωση και την τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών που θα περιλαμβάνει χάρτη πορείας στον οποίο θα καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος σταθεροποίησης του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών και θα διερευνώνται εναλλακτικές επιλογές για την τακτοποίηση των εν λόγω οφειλών. Όσον αφορά τις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), η πορτογαλική κυβέρνηση δεν θα συμφωνήσει για τη δημιουργία νέων ΣΔΙΤ πριν γίνουν γνωστά τα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με τις υφιστάμενες ΣΔΙΤ που προβλέπεται στο πρόγραμμα και οι προτεινόμενες νομικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις·

▼M1

γ) Η Πορτογαλία συνεχίζει την ενίσχυση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας, ιδίως λαμβάνοντας μέτρα μεταρρύθμισης της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης, της πολιτικής καθορισμού των μισθών και της πολιτικής ενεργού αγοράς εργασίας·

▼B

δ) στον ενεργειακό τομέα, η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά, προάγει την καθιέρωση της ιβηρικής αγοράς φυσικού αερίου και επανεξετάζει τα καθεστώτα στήριξης και αντιστάθμισης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Για άλλες βιομηχανίες δικτύου, ιδίως στους κλάδους των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομείων, η Πορτογαλία θεσπίζει πρόσθετα μέτρα για την προαγωγή του ανταγωνισμού και της ευελιξίας·

▼M3

ε) η Πορτογαλία συνεχίζει το άνοιγμα της οικονομίας της στον ανταγωνισμό. Η πορτογαλική κυβέρνηση λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι το πορτογαλικό Δημόσιο ή οποιοσδήποτε δημόσιος οργανισμός δεν συνάπτει, με την ιδιότητά του ως μετόχου, συμφωνίες οι οποίες είναι δυνατόν να παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ή να επηρεάζουν τον έλεγχο των διοικήσεων των εταιρειών. Επίσης, με τον νέο νόμο για τις ιδιωτικοποιήσεις τηρούνται οι αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και δεν χορηγούνται ούτε επιτρέπονται ειδικά δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου. Το δίκαιο του ανταγωνισμού αναθεωρείται με στόχο να βελτιωθεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού·

▼B

στ) η Πορτογαλία βελτιώνει τους κανόνες και τις πρακτικές για τις δημόσιες συμβάσεις, συμβάλλοντας σε περισσότερο ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον και περισσότερο αποτελεσματικές δημόσιες δαπάνες·

▼M1

ζ) Η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των ΚΕ σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Συντάσσει ένα διεξοδικό έγγραφο στρατηγικής για τις ΚΕ, το οποίο περιέχει επισκόπηση της τιμολογιακής δομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και ένα σχέδιο συρρίκνωσης των δανειακών τους αναγκών από το 2012. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα τρέχοντα σχέδια για μείωση των δαπανών λειτουργίας των ΚΕ που υπάγονται στην κεντρική κυβέρνηση, εξαιρουμένων του τομέα υγείας, σε ποσοστό τουλάχιστον 15 % κατά μέσον όρο και εκπονεί αντίστοιχο σχέδιο για τις ΚΕ τις υπαγόμενες στην περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση·

▼**M3**

η) η Πορτογαλία συνάπτει δημοσιονομική διευθέτηση με την αυτόνομη περιφέρεια της Μαδέρας («RAM») η οποία συνάδει με το πρόγραμμα. Μέχρι να συμφωνηθεί η εν λόγω διευθέτηση και να εφαρμοσθεί στον προϋπολογισμό της RAM, η Πορτογαλία παρακολουθεί στενά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της εν λόγω περιφέρειας, αναστέλλει τα εμβάσματα από το Δημόσιο προς την κυβέρνηση της RAM και δεν καλύπτει κανένα νέο εμπορικό ή χρηματοπιστωτικό χρέος ή εγγυήσεις της κυβέρνησης της εν λόγω περιφέρειας και των ΚΕ που δεν έχουν εγκριθεί από το υπουργείο οικονομικών.

▼**M6**

6. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα εντός του 2012, σύμφωνα με τους όρους του Μνημονίου Συνεννόησης:

α) το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 5,0 % του ΑΕΠ το 2012. Η Πορτογαλία θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις δημοσιονομικές εξελίξεις και να υλοποιεί περαιτέρω προσαρμογές πολιτικής, ώστε να επιτύχει τον στόχο για το 2012. Προς τον σκοπό αυτό, η Πορτογαλία θα προβεί στο πάγωμα πιστώσεων του προϋπολογισμού του 2012 για επενδυτικά σχέδια που δεν έχουν αρχίσει ακόμη· θα αυξήσει τον φόρο χαρτοσήμου στη μεγάλη ακίνητη περιουσία και τους συντελεστές φορολόγησης εσόδων από επενδύσεις· θα επισπεύσει την εφαρμογή ορισμένων μέτρων του προϋπολογισμού του 2013 για τη μείωση των κοινωνικών παροχών· θα εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα που αποφέρουν εξοικονομήσεις από την ενδιάμεση κατανάλωση και είσπραξη άλλων έσοδα από πωλήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα το 2012·

β) η Πορτογαλία επιδιώκει μείωση των δαπανών το 2012 τουλάχιστον κατά 6,8 δισεκατ. EUR που περιλαμβάνει: μείωση των μισθών και της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα· περικοπές στις συντάξεις· συνολική αναδιοργάνωση της κεντρικής διοίκησης, με εξάλειψη των περιττών θέσεων και λοιπών ανεπαρκειών· μείωση των μεταβιβάσεων προς τις ΚΕ· αναδιοργάνωση και μείωση του αριθμού των δήμων και κοινοτήτων· περικοπές στους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας· μικρότερες μεταφορές πόρων προς τις αρχές της περιφερειακής και της τοπικής αυτοδιοίκησης· και μείωση των κεφαλαιουχικών και λοιπών δαπανών, όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα·

γ) στο σκέλος των εσόδων, η Πορτογαλία εφαρμόζει μέτρα ενίσχυσης των εσόδων συνολικού ύψους τουλάχιστον 3 δισεκατ. EUR, συμπεριλαμβανομένων των εξής μέτρων: διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ, με περιορισμό των εξαιρέσεων και αναδιαμόρφωση των καταλόγων των προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε μειωμένους, ενδιάμεσους και υψηλούς συντελεστές· αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης· διεύρυνση της βάσης του εταιρικού φόρου και του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, με μείωση των φοροαπαλλαγών και των ειδικών καθεστώτων· διασφάλιση της σύγκλισης των φοροαπαλλαγών του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων που εφαρμόζονται στις συντάξεις και στο εισόδημα της εργασίας· και αλλαγές στη φορολόγηση της περιουσίας με ουσιαστική μείωση των απαλλαγών. Τα μέτρα αυτά θα συμπληρωθούν με μέτρα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, της απάτης και της παραοικονομίας·

▼**M6**

δ) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπονται από τον νέο δημοσιονομικό νόμο-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου. Ενισχύονται σημαντικά τα δημοσιονομικά πλαίσια σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, εναρμονίζοντας ιδίως τους σχετικούς νόμους χρηματοδότησης με τους όρους του δημοσιονομικού νόμου-πλαισίου. Η Πορτογαλία επιταχύνει τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων για τα δημόσια οικονομικά και την παρακολούθησή τους και ενισχύει τους κανόνες και τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η πορτογαλική κυβέρνηση εφαρμόζει στρατηγική για την επικύρωση και την τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και την επιτάχυνση της εφαρμογής του νόμου για τον έλεγχο των αναλήψεων υποχρεώσεων, ώστε να προληφθεί η δημιουργία νέων οφειλών. Η Πορτογαλία εφαρμόζει το νέο νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τις ΣΔΙΤ. Δεν θα συναφθεί καμία ΣΔΙΤ μέχρι να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το νέο πλαίσιο. Με βάση μελέτη που εκπόνησε διεθνής ελεγκτική εταιρεία, η Πορτογαλία καταρτίζει αναλυτικό στρατηγικό σχέδιο, σε πλήρη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, για την είσπραξη σημαντικών δημοσιονομικών εσόδων και ταυτόχρονα για να μειωθεί στο ελάχιστο το βάρος του χρέους και να διασφαλιστεί η βιώσιμη μείωση των υποχρεώσεων του δημοσίου. Η Πορτογαλία θεσπίζει νόμο για τη ρύθμιση της ίδρυσης και της λειτουργίας ΚΕ σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

ε) η Πορτογαλία εφαρμόζει τη νέα νομοθεσία για την αναδιοργάνωση και σημαντική μείωση του αριθμού των οργανισμών τοπικής διακυβέρνησης. Οι αλλαγές αυτές αρχίζουν να ισχύουν από την αρχή της επόμενης κοινοβουλευτικής περιόδου. Επιπλέον, η Πορτογαλία θα εντείνει τις προσπάθειες εξορθολογισμού του δημόσιου τομέα με μείωση φορέων και την καλύτερη κατανομή καθηκόντων σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης·

στ) η Πορτογαλία θα εμβαθύνει τη μεταρρύθμιση των οικονομικών υπηρεσιών, ενισχύοντας τους δεσμούς μεταξύ του Autoridade Tributária e Aduaneira και των μονάδων είσπραξης κοινωνικών εισφορών, με τη μείωση του αριθμού των δημοτικών υπηρεσιών και την αντιμετώπιση του όγκου των εκκρεμών προσφυγών για φορολογικές υποθέσεις·

ζ) η Πορτογαλία εφαρμόζει τη χρηματοοικονομική συμφωνία με την αυτόνομη περιφέρεια της Μαδέρας·

η) η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και βιωσιμότητας των δημόσιων επιχειρήσεων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Πορτογαλία θα αναζητήσει εναλλακτικές δυνατότητες για τη διαχείριση του επαχθούς χρέους των δημοσίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της Parpública, και για την εξασφάλιση καλύτερων όρων χρηματοδότησης μέσω των αγορών. Η Πορτογαλία επιδιώκει την επίτευξη λειτουργικής ισορροπίας σε επίπεδο τομέα μέχρι το τέλος του 2012·

θ) η Πορτογαλία συνεχίζει την υλοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Η απευθείας πώληση του ασφαλιστικού σκέλους της Caixa Geral de Depositos, της Caixa Seguros, βρίσκεται σε εξέλιξη·

ι) η πορτογαλική κυβέρνηση υποβάλλει στο Πορτογαλικό Κοινοβούλιο νομοσχέδιο για την ευθυγράμμιση των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης με τον μέσο όρο της Ένωσης που αντιστοιχεί σε 8-12 ημέρες ανά έτος εργασίας και τη δημιουργία ταμείου αντιστάθμισης για την καταβολή των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης·

▼**M6**

ια) η Πορτογαλία προωθεί μισθολογικές εξελίξεις που συνάδουν με τους στόχους της ενίσχυσης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με σκοπό τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, κάθε αύξηση των κατώτατων μισθών πραγματοποιείται μόνο αν δικαιολογείται από την πορεία της οικονομίας και τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών των σημερινών συστημάτων διαπραγμάτευσης των μισθών, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομοθεσίας για τον επανακαθορισμό των κριτηρίων και των κανόνων επέκτασης των συλλογικών συμβάσεων και για τη διευκόλυνση των επιχειρησιακών συμβάσεων. Μέχρι τότε, αναστέλλεται η παράταση των συλλογικών συμβάσεων·

ιβ) η Πορτογαλία συνεχίζει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης και το σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης·

ιγ) η Πορτογαλία εφαρμόζει τα μέτρα που καθορίζονται στα σχέδια δράσης της για τη βελτίωση της ποιότητας της δευτεροβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·

ιδ) η λειτουργία του δικαστικού συστήματος θα βελτιωθεί με την εφαρμογή των μέτρων που προτείνονται στο πλαίσιο του χρονοδιαγράμματος δικαστικής μεταρρύθμισης και με την εφαρμογή στοχοθετημένων μέτρων για τη σταδιακή εξάλειψη των καθυστερήσεων στην εκδίκαση υποθέσεων και την προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών·

ιε) η Πορτογαλία συνεχίζει το άνοιγμα της οικονομίας της στον ανταγωνισμό. Η πορτογαλική κυβέρνηση λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η δράση της δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και, ειδικότερα, ότι το πορτογαλικό κράτος ή οποιοσδήποτε δημόσιος φορέας δεν συνάπτει, με την ιδιότητα του μετόχου, συμφωνίες οι οποίες είναι πιθανόν να παρακωλύσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ή να επηρεάσουν τον διαχειριστικό έλεγχο των επιχειρήσεων. Πρέπει να ενισχυθεί η λειτουργία των επαγγελματικών υπηρεσιών με τη βελτίωση του πλαισίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και την εξάλειψη των περιττών περιορισμών στα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Στους τομείς των κατασκευών και της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, η Πορτογαλία καθιστά λιγότερο επαχθείς τις απαιτήσεις που βαρύνουν τους διασυνοριακούς παρόχους και επανεξετάζει τα εμπόδια που παρακωλύουν την εγκατάσταση των παρόχων υπηρεσιών·

ιστ) ο ανταγωνισμός και το κανονιστικό πλαίσιο βελτιώνονται. Η Πορτογαλία ενισχύει την ανεξαρτησία, την αυτονομία και τη διακυβέρνηση των κύριων εθνικών ρυθμιστικών αρχών· εφαρμόζει τον νόμο για τον ανταγωνισμό με στόχο να βελτιωθεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού· και παρακολουθεί την εισαγωγή νέων υποθέσεων και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ειδικού δικαστηρίου ανταγωνισμού, ρύθμισης και εποπτείας·

▼M6

ιζ) στον ενεργειακό τομέα, η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά, προάγει την καθιέρωση της ιβηρικής αγοράς φυσικού αερίου και λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για την πλήρη μεταφορά στο πορτογαλικό δίκαιο της τρίτης δέσμης μέτρων της ΕΕ για την ενέργεια. Για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της αυτονομίας και των αρμοδιοτήτων της εθνικής ρυθμιστικής αρχής που προβλέπει το τρίτο ενεργειακό πακέτο μέτρων της Ένωσης, η Πορτογαλία θεσπίζει εσωτερικούς κανονισμούς των νέων ρυθμιστικών αρχών, όπως συμφωνήθηκε τον Ιούλιο του 2012 μεταξύ Επιτροπής, ΕΚΤ και ΔΝΤ, από το τρίτο τρίμηνο του 2012, και διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή τους πριν από το τέλος του 2012, εγκαίρως για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για την επανεξέταση των καθεστώτων στήριξης και αντιστάθμισης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η Πορτογαλία λαμβάνει μέτρα για τη μείωση των υπερβολικών προσόδων και την εξάλειψη του τιμολογιακού χρέους έως το 2020, με έμφαση στα συστήματα αντισταθμίσεων για την εγγύηση του ενεργειακού εφοδιασμού, στο ειδικό καθεστώς (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας — εκτός όσων χορηγούνται με διαδικασίες διαγωνισμών — και συμπαραγωγή) και στο σύνηθες καθεστώς («CMEC» και «CAE»)·

ιη) σε άλλους τομείς δικτύων κοινής ωφέλειας, ιδίως στις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, η Πορτογαλία θεσπίζει πρόσθετα μέτρα για την προώθηση του ανταγωνισμού και της ευελιξίας·

ιθ) η Πορτογαλία θεσπίζει δέσμη μέτρων με στόχο να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων αδειοδότησης για τη χωροταξία, βιομηχανικών και εμπορικών αδειών και τον τουρισμό. Επιπλέον η πορτογαλική κυβέρνηση αναλύει και εγκρίνει με συνοπτικές διαδικασίες αιτήσεις για την αδειοδότηση των σχεδιαζόμενων επενδυτικών έργων που έχουν παραμείνει σε εκκρεμότητα για περισσότερους από 12 μήνες.

κ) η Πορτογαλία θα εκπονήσει σχέδιο δράσης με μέτρα που διευκολύνουν την πρόσβαση των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, σε χρηματοδότηση και στις εξαγωγικές αγορές.

▼M7

7. Η Πορτογαλία θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα κατά τη διάρκεια του 2013, σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου συνεννόησης:

α) Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν θα υπερβεί το 4,5 % του ΑΕΠ το 2013. Ο προϋπολογισμός του 2013 περιλαμβάνει μόνιμα μέτρα εξυγίανσης της τάξης του 3 % του ΑΕΠ τουλάχιστον, με σκοπό τη μείωση του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης εντός του χρονικού πλαισίου που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Η πορτογαλική κυβέρνηση αναζητεί τρόπους να αυξηθεί το σκέλος της μείωσης των δαπανών εντός της συνολικής δέσμης μέτρων εξυγίανσης για το 2013, με στόχο να διασφαλιστεί μια φιλική για την ανάπτυξη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική προσαρμογή από την πλευρά των δαπανών. Με δεδομένους τους κινδύνους για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η πορτογαλική κυβέρνηση καταρτίζει τους πρώτους μήνες του 2013 μέτρα αντιμετώπισης απροόπτων, ύψους 0,5 % του ΑΕΠ, τα οποία ενεργοποιούνται σε περίπτωση εκδήλωσης τέτοιων κινδύνων·

▼M7

β) Ο προϋπολογισμός 2013 περιλαμβάνει μέτρα ενίσχυσης των εσόδων, ιδιαίτερα μεταρρύθμιση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων με την οποία απλουστεύεται η φορολογική δομή, με διεύρυνση της φορολογικής βάσης με κατάργηση ορισμένων φοροαπαλλαγών και αυξήσεις του μέσου φορολογικού συντελεστή, διατηρώντας παράλληλα την κλιμακούμενη φορολόγηση, με διεύρυνση της φορολογικής βάσης διά της καταργήσεως μερικών φοροαπαλλαγών, με διεύρυνση της φορολόγησης των εταιρειών· με αύξηση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από επενδύσεις· με αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης και αλλαγές στην περιοδική φορολογία ακίνητης περιουσίας·

γ) Ο προϋπολογισμός 2013 περιλαμβάνει μέτρα εξοικονόμησης δαπανών, ιδιαίτερα εξορθολογισμό της δημόσιας διοίκησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών επιδομάτων· περικοπή του μισθολογικού κόστους με μείωση του μόνιμου και έκτακτου προσωπικού και μείωση των πληρωμών για υπερωρίες· εξορθολογισμό των κοινωνικών μεταβιβάσεων και επιδοτήσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα· μείωση των μεταβιβάσεων στις τοπικές και περιφερειακές αρχές· μείωση των λειτουργικών και κεφαλαιακών δαπανών των κρατικών επιχειρήσεων·

δ) Η Πορτογαλία συνεχίζει να υλοποιεί το πρόγραμμά της ιδιωτικοποιήσεων·

ε) Η Πορτογαλία καταρτίζει κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την πρόβλεψη των εσόδων για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές·

στ) Η Πορτογαλία εμβαθύνει τη χρήση από κοινού υπηρεσιών στη δημόσια διοίκηση·

ζ) Η Πορτογαλία θα μειώσει τον αριθμό των τοπικών κλιμακίων των αρμόδιων υπουργείων (π.χ. φορολογίας, κοινωνικής ασφάλισης, δικαιοσύνης) με τη συγχώνευσή τους σε καταστήματα εξυπηρέτησης πολιτών και την περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διοίκησης κατά τη διάρκεια του προγράμματος·

η) Η Πορτογαλία συνεχίζει την αναδιοργάνωση και τον εξορθολογισμό του νοσοκομειακού δικτύου μέσω της εξειδίκευσης, της συγκέντρωσης και της σύμπτυξης των νοσοκομειακών υπηρεσιών, της κοινής διαχείρισης και της κοινής λειτουργίας νοσοκομείων. Ολοκλήρωση της εφαρμογής του προγράμματος δράσης μέχρι το τέλος 2013·

θ) Με τη στήριξη εμπειρογνωμόνων διεθνούς φήμης και μετά την υιοθέτηση τροποποιήσεων στον νόμο 6/2006 περί νέων πολεοδομικών μισθώσεων και το νομοθετικό διάταγμα που απλοποιεί τη διοικητική διαδικασία για τις ανακαινίσεις, η Πορτογαλία διεξάγει διεξοδική επισκόπηση της λειτουργίας της αγοράς στέγης·

ι) Η Πορτογαλία αναπτύσσει ένα πανεθνικό σύστημα κτηματολογίου ώστε να επιτρέψει μια πλέον ισότιμη κατανομή των οφελών και του κόστους κατά την εκτέλεση του πολεοδομικού σχεδιασμού·

ια) Η Πορτογαλία θα καταστήσει πλήρως επιχειρησιακό το διαχειριστικό εργαλείο για την ανάλυση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης, και θα συγκροτήσει επαγγελματικές σχολές αναφοράς·

ιβ) Η Πορτογαλία ολοκληρώνει την έγκριση των εκκρεμών τομεακών τροποποιήσεων που είναι αναγκαίες για την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ([1])·

([1]) ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36.

▼M7

ιγ) Η Πορτογαλία εφαρμόζει στοχοθετημένα μέτρα ώστε να επιτύχει σταθερή μείωση των καθυστερούμενων υποθέσεων που αφορούν την επιβολή του νόμου, με σκοπό την εκδίκαση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων·

ιδ) Η Πορτογαλία εκδίδει τον νόμο-πλαίσιο για τις κύριες εθνικές ρυθμιστικές αρχές ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ανεξαρτησία τους και οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία τους·

ιε) Η Πορτογαλία βελτιώνει το επιχειρηματικό περιβάλλον με τη συμπλήρωση των εκκρεμών μεταρρυθμίσεων για τη μείωση του διοικητικού φόρτου (κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης, όπως προβλέπεται από την οδηγία 2006/123/ΕΚ, και σχέδια έργων χωρίς έγκριση) και με την υλοποίηση περαιτέρω απλούστευσης των υφιστάμενων διαδικασιών έκδοσης αδειών, κανονιστικών και λοιπών διοικητικών επιβαρύνσεων στην οικονομία, οι οποίες αποτελούν μείζον εμπόδιο για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων·

ιστ) Η Πορτογαλία ολοκληρώνει τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για τα λιμενικά έργα και το σύστημα διακυβέρνησης των λιμένων, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης των παραχωρήσεων λειτουργίας λιμένων·

ιζ) Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα για την ενίσχυση της λειτουργίας του συστήματος μεταφορών·

ιη) Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα για την εξάλειψη των χρεών λόγω τιμολόγησης της ενέργειας και μεταφέρει πλήρως στο εθνικό της δίκαιο την τρίτη δέσμη ενεργειακών μέτρων της ΕΕ.

▼M6

8. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 2,5 % του ΑΕΠ το 2014. Για να επιτύχει αυτόν τον στόχο, η Πορτογαλία εφαρμόζει αυστηρό σχέδιο περικοπής δαπανών ύψους περίπου 4 δισεκατ. EUR την περίοδο 2014-2015. Στο πλαίσιο της έκτης επισκόπησης θα διεξαχθεί συνολική επισκόπηση δαπανών για να προσδιοριστούν πλήρως πρόσθετες πηγές εξοικονόμησης και τα μέτρα θα έχουν καθοριστεί εξ ολοκλήρου έως τον Φεβρουάριο του 2013. Τα σχέδια δημοσιονομικής εξυγίανσης για το 2014-2015 θα καθοριστούν πλήρως στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2013.

▼M7

9. Για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η Πορτογαλία προβαίνει σε επαρκή ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού της τομέα και εξασφαλίζει διαδικασία εύτακτης απομόχλευσης. Εν προκειμένω, η Πορτογαλία εφαρμόζει τη στρατηγική για τον πορτογαλικό τραπεζικό τομέα η οποία συμφωνήθηκε με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, με σκοπό τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Συγκεκριμένα, η Πορτογαλία:

α) συμβουλεύει τις τράπεζες να ενισχύσουν τα αποθέματα εξασφαλίσεών τους σε βιώσιμη βάση·

β) μεριμνά για ισόρροπη και συντεταγμένη απομόχλευση του τραπεζικού τομέα, που εξακολουθεί να είναι κρίσιμη για την εξάλειψη των ανισορροπιών της χρηματοδότησης σε μόνιμη βάση. Τα σχέδια χρηματοδότησης των τραπεζών στοχεύουν στη μείωση του δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις σε ενδεικτική τιμή περίπου 120 % το 2014 και σε μείωση της εξάρτησης από χρηματοδότηση προερχόμενη από το Ευρωσύστημα στον μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτά τα σχέδια χρηματοδότησης επανεξετάζονται ανά τρίμηνο·

γ) ενθαρρύνει τη διαφοροποίηση εναλλακτικών επιλογών χρηματοδότησης για τον τομέα των επιχειρήσεων, και ιδίως τις ΜΜΕ, μέσω σειράς μέτρων με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασής τους στις αγορές κεφαλαίων και την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων·

δ) συνεχίζει την εξομάλυνση του κρατικού ομίλου CGD·

▼M7

ε) βελτιστοποιεί τη διαδικασία ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν από την BPN στους τρεις κρατικούς φορείς ειδικού σκοπού μέσω εξωτερικής ανάθεσης της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων σε επαγγελματία τρίτο, με εντολή τη σταδιακή ανάκτηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων με την πάροδο του χρόνου. Η Πορτογαλία επιλέγει τον διαχειριστή των πιστώσεων μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και παρέχει επαρκή κίνητρα ώστε να μεγιστοποιήσει τις ανακτήσεις και να ελαχιστοποιήσει το λειτουργικό κόστος της εντολής. Η Πορτογαλία μεριμνά για την έγκαιρη διάθεση των θυγατρικών και των περιουσιακών στοιχείων στους άλλους δύο κρατικούς φορείς ειδικού σκοπού·

στ) με βάση το σύνολο των κατατεθεισών προκαταρκτικών προτάσεων για να ενθαρρυνθεί η διαφοροποίηση εναλλακτικών επιλογών χρηματοδότησης για τον τομέα των επιχειρήσεων, αναπτύσσει και εφαρμόζει λύσεις που παρέχουν εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης αντί των παραδοσιακών τραπεζικών πιστώσεων για τον τομέα των επιχειρήσεων. Η Πορτογαλία αξιολογεί την αποτελεσματικότητα καθεστώτων ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων που χρηματοδοτούνται από το κράτος, με σκοπό να λάβει τα συμβατά με το δίκαιο της Ένωσης ενδεδειγμένα μέτρα προώθησης των εξαγωγών·

ζ) μεριμνά για τις αρχικές και περιοδικές ρυθμίσεις χρηματοδότησης του Ταμείου Εξυγίανσης σε δύο φάσεις, πρώτον με την έγκριση νομοθετικού διατάγματος για τις εισφορές των τραπεζών στο Ταμείο Εξυγίανσης, και δεύτερον, με την έγκριση εποπτικής ανακοίνωσης σχετικά με τις ειδικές περιοδικές εισφορές από τράπεζες· εκδίδει τις εποπτικές ανακοινώσεις σχετικά με τα σχέδια εξυγίανσης. Κατά την υλοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης των τραπεζών δίδεται προτεραιότητα σε εκείνα που είναι συστημικής σημασίας·

η) θέτει σε εφαρμογή το πλαίσιο για να συμμετάσχουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί σε διαδικασίες εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης του χρέους για τα νοικοκυριά, εξομαλύνει την αίτηση για αναδιάρθρωση των χρεών των εταιρειών και θέτει σε εφαρμογή σχέδιο δράσης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα εργαλεία αναδιάρθρωσης·

θ) υποβάλλει στο Κοινοβούλιο τροποποιήσεις στο νομικό πλαίσιο που διέπει την πρόσβαση σε δημόσια κεφάλαια ώστε να επιτρέψει στο κράτος, υπό αυστηρές προϋποθέσεις και σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, να ασκεί έλεγχο σε έναν οργανισμό και να εκτελεί υποχρεωτικές ανακεφαλαιοποιήσεις.

▼M6

10. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εκτέλεση των όρων του προγράμματος και να διορθωθούν οι ανισορροπίες με βιώσιμο τρόπο, η Επιτροπή παρέχει συνεχείς συμβουλές και καθοδήγηση για τις μεταρρυθμίσεις σε δημοσιονομικό επίπεδο, σε επίπεδο χρηματοπιστωτικής αγοράς και για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Στο πλαίσιο της συνδρομής που θα παρασχεθεί στην Πορτογαλία, από κοινού με το ΔΝΤ και σε συνεργασία με την ΕΚΤ, η Επιτροπή εξετάζει περιοδικά την αποτελεσματικότητα και τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο των συμφωνηθέντων μέτρων και διατυπώνει συστάσεις για τις αναγκαίες διορθώσεις, με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας απασχόλησης, τη διασφάλιση της απαιτούμενης δημοσιονομικής εξυγίανσης και την ελαχιστοποίηση των επιζήμιων κοινωνικών επιπτώσεων, ιδίως στις πλέον ευάλωτες ομάδες της πορτογαλικής κοινωνίας.

▼B

Άρθρο 4

Η Πορτογαλία ανοίγει ειδικό λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Πορτογαλίας για τη διαχείριση της ενωσιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης.

▼B

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Πορτογαλική Δημοκρατία.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.